

Bruxelles, 7. studenoga 2023.
(OR. en)

14637/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0387 (NLE)

ECOFIN 1087
FIN 1092
UEM 338

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke od 28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Litve

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA

od ...

**o izmjeni Provedbene odluke od 28. srpnja 2021.
o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Litve**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o
uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

budući da:

- (1) Nakon što je Litva 14. svibnja 2021. dostavila nacionalni plan za oporavak i otpornost, Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu. Vijeće je Provedbenom odlukom od 28. srpnja 2021. („Provedbena odluka Vijeća od 28. srpnja 2021.”) odobrilo pozitivnu ocjenu¹.
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu za svaku državu članicu trebao je biti ažuriran do 30. lipnja 2022. u skladu s metodom predviđenom u tom stavku. Komisija je 30. lipnja 2022. Europskom parlamentu i Vijeću predstavila rezultate tog ažuriranja.
- (3) Litva je 30. lipnja 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzima se u obzir i ažurirani maksimalni financijski doprinos u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 te se Komisiji podnosi obrazloženi zahtjev da podnese prijedlog izmjene Provedbene odluke Vijeća od 28. srpnja 2021. u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 na temelju toga što se zbog objektivnih okolnosti plan za oporavak i otpornost djelomično više ne može provesti. Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Litva dostavila odnose se na 46 mjera i podmjera.

¹ Vidjeti dokumente ST 10477/21 INIT i ST 10477/21 ADD 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Vijeće je 14. srpnja 2023. Litvi uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je preporučilo da Litva, među ostalim, poduzme djelovanja za postupno ukidanje hitnih mjera energetske potpore, smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima i ubrzavanje uvođenja obnovljivih izvora energije; jačanje zdravstvene zaštite, socijalnih usluga i poboljšanje socijalnog stanovanja; te nastavak brze provedbe plana za oporavak i otpornost i programa kohezijske politike.
- (6) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dostavljen je nakon postupka savjetovanja provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Sažetak savjetovanja dostavljen je zajedno s izmijenjenim nacionalnim planom za oporavak i otpornost. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.

Zahtjev za zajam na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2021/241

- (7) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji je dostavila Litva uključuje zahtjev za potporu u obliku zajma za šest mjera.

- (8) U komponenti 2. (Zelena transformacija Litve) Litva je predložila dodavanje reforme čiji je cilj mobilizacija javnih i privatnih financijskih sredstava kako bi se ostvarili ciljevi za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama te povećala privlačnost Litve za ulagače u zelene financijske proizvode. Očekuje se da će se to postići litavskim Akcijskim planom za zeleno financiranje za razdoblje 2023.–2026. Osim toga, uspostavom Centra znanja u području zelenog financiranja u okviru provedbene mjere iz Akcijskog plana za zeleno financiranje za razdoblje 2023.–2026. nastoji se doprinijeti razvoju održivog ekosustava označivanja u Litvi na temelju međunarodnih praksi, osigurati širenje relevantnih informacija povezanih s održivošću, koordinirati suradnju javnog i privatnog sektora i akademske zajednice te promicati Litvu u području održivog financiranja.
- (9) U komponenti 5. (Visoko obrazovanje, dosljedan okvir za poticanje istraživanja i inovacija te poduzeća s visokom dodanom vrijednošću) Litva je predložila dodavanje ulaganja kojim se omogućuje uspostava financijskog instrumenta za pružanje sindiciranih i podređenih zajmova ili izravnih zajmova, među ostalim poduzećima za razvoj zelenih industrijskih tehnologija i industrijski razvoj s visokom dodanom vrijednošću. Relevantna ulaganja usmjerena su na poduzeća i njima se podupire socijalna i teritorijalna kohezija te pametan, održiv i uključiv rast.
- (10) U okviru komponente 6. (Učinkoviti javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije) Litva je predložila dodavanje reforme za poboljšanje centralizirane javne nabave preko središnje organizacije za nabavu i novog ulaganja u obliku dokapitalizacije u iznosu od 150 milijuna EUR za litavsku nacionalnu promotivnu instituciju INVEGA, za koje se očekuje da će poboljšati pristup financiranju u Litvi.

- (11) U komponenti 7. (Više mogućnosti za aktivni doprinos nacionalnoj dobrobiti) Litva je predložila dodavanje reforme čiji je cilj smanjiti rascjepkanost planiranja i pružanja socijalnih usluga, usluga zapošljavanja i drugih povezanih usluga te poboljšati kompetencije socijalnih radnika.
- (12) U okviru komponente 8. (REPowerEU) Litva je predložila dodavanje ulaganja koje se sastoji od provedbe financijskog instrumenta za promicanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora. Ulaganje se sastoji od javnog ulaganja u fond za pružanje potpore u obliku zajma privatnim subjektima, kao i subjektima javnog sektora koji se bave sličnim djelatnostima, za uvođenje kapaciteta za proizvodnju električne energije iz solarne energije i energije vjetra na kopnu.

Ažuriranja na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241

- (13) Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji je dostavila Litva ažuriraju se dvije podmjere kako bi se uzeo u obzir ažurirani maksimalni financijski doprinos koji se s 2 224 195 119 EUR¹ smanjio na 2 099 135 822 EUR¹. U skladu s člankom 21.c stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 države članice koje podliježu smanjenju maksimalnog financijskog doprinosa mogu u poglavlja o planu REPowerEU uključiti i mjere uključene u već donesene provedbene odluke Vijeća bez njihova proširenja, do iznosa procijenjenih troškova koji je jednak tom smanjenju.

¹ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Litve u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.

- (14) Na temelju toga Litva je izmijenila dvije ciljne vrijednosti jedne podmjere i jednu ciljnu vrijednost druge podmjere u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve). Ta se izmjena posebno odnosi na ciljnu vrijednost 23. i ciljnu vrijednost 24. o stvaranju novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora (Potpora za izgradnju kopnenih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarna energija i energija vjetra) i pojedinačnih skladišnih objekata) kao dio ulaganja B.1.1.2. i ciljnu vrijednost 49. o području pokaznih zgrada obnovljenih s ciljem smanjenja potrošnje energije (Ažuriranje i ispitivanje u praksi paketa i standarda za obnovu zgrada te izrada metodologije za razvoj održivih gradova) kao dio ulaganja B.1.3.1. Ciljne vrijednosti 23. i 24. trebalo bi ukloniti iz podmjere B.1.1.2. i unijeti u podmjeru H.1.3.2. (REPowerEU). Nadalje, ciljnu vrijednost 49. trebalo bi ukloniti iz podmjere B.1.3.1. i unijeti u podmjeru H.1.1.1. (REPowerEU). Provedbena odluka Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

Izmjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241

- (15) Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Litva dostavila zbog objektivnih okolnosti odnose se na 44 mjere i podmjere.

- (16) Litva je objasnila da se pet mjera i podmjera više ne može u potpunosti ostvariti zbog visoke inflacije. Inflacija cijena i plaća u Litvi od kraja 2021. i do kraja 2022. stalno je bila visoka, što je dovelo do povećanja troškova, primjerice gradnje i opreme, i utjecalo na rokove i ambicioznost projekata u okviru plana za oporavak i otpornost. To se odnosi na ciljnu vrijednost 20. podmjere A.1.3.3. (Modernizacija hitnih službi i jedinica za reanimaciju u regionalnim bolnicama) u okviru komponente 1. (Otporan zdravstveni sustav spreman na promjene u budućnosti), ciljne vrijednosti 53. i 54. podmjere B.1.3.4. (Potpora za bržu obnovu zgrada u skladu s ažuriranim standardima obnove zgrada), ciljne vrijednosti 55. i 56. mjere B.1.4. (Povećanje kapaciteta apsorpcije stakleničkih plinova) u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve), ciljnu vrijednost 98. podmjere D.1.1.4. (Jačanje kompetencija pedagoškog osoblja) u okviru komponente 4. (Kvalitetno i pristupačno cjeloživotno obrazovanje) i ciljnu vrijednost 189. podmjere G.1.2.2. (Povećanje opsega i raznolikosti mjera potpore zapošljavanju, doprinos ciljevima digitalne i zelene transformacije i promicanje kružnog gospodarstva) u okviru komponente 7. (Više mogućnosti za aktivni doprinos nacionalnoj dobrobiti). Na temelju toga Litva je zatražila da se te ključne etape i ciljne vrijednosti izmijene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (17) Litva je objasnila da se tri mjere i podmjere više ne mogu u potpunosti ostvariti zbog poremećaja u lancu opskrbe. Poremećaji u lancu opskrbe i povezane poteškoće pri dobivanju sastavnih elemenata za provedbu projekata snažno su utjecali na proizvodnju i upravljanje biogorivima i zelenim vodikom, uvođenje mreža vrlo velikog kapaciteta i razvoj inovativnih rješenja u prometu. To se odnosi na ciljnu vrijednost 46. odnosno ciljnu vrijednost 47. podmjere B.1.2.4. (Potpora razvoju proizvodnje goriva iz obnovljivih izvora (biometan, tekuća biogoriva druge generacije za promet i zeleni vodik) u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve), ciljne vrijednosti 86., 87. i 88. podmjere C.1.5.2. (Daljnji razvoj mreža vrlo velikog kapaciteta) i ciljnu vrijednost 90. podmjere C.1.5.3. (Inovacije u području mobilnosti) u okviru komponente 3. (Digitalna transformacija za rast). Predložene izmjene podmjere C.1.5.2. (Daljnji razvoj mreža vrlo velikog kapaciteta) ujedno čine znatno bolji način provedbe projekta. Na temelju toga Litva je zatražila da se promijeni rok za te ključne etape i ciljne vrijednosti i da se izvrše te izmjene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (18) Litva je objasnila da se tri mjere i podmjere više ne mogu u potpunosti ostvariti u početnom roku zbog nepredviđene potrebe nositelja projekta da preispitaju svoj početni plan za oporavak i otpornost i tako zaštite kvalitetu i sigurnost projekta. To se odnosi na ključnu etapu 7. podmjere A.1.1.7. (Osnivanje Centra za napredne terapije), ključnu etapu 10. podmjere A.1.1.9. (Uspostava platforme za kompetencije zdravstvenih djelatnika) i ciljnu vrijednost 11. podmjere A.1.1.10. (Razvoj modela procjene kvalitete zdravstvene zaštite) u okviru komponente 1. (Otporan zdravstveni sustav spreman na promjene u budućnosti). Na temelju toga Litva je zatražila da se produlji rok za provedbu tih ključnih etapa i ta ciljna vrijednost. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (19) Litva je objasnila da se tri mjere i podmjere više ne mogu u potpunosti ostvariti zbog promjene tržišne potražnje. Primjerice, interes općina za sudjelovanje u projektima kao što je projekt koji se odnosi na posebnu infrastrukturu za bezgotovinska plaćanja u školama, potražnja za jezičnim tečajevima za strane studente ili broj sveučilišta koja sudjeluju u međunarodnim mrežama pokazali su se nižima od očekivanog. To se odnosi na ciljne vrijednosti 124. i 125. podmjere E.1.1.3. (Jačanje međunarodne konkurentnosti visokih učilišta), ciljnu vrijednost 130. podmjere E.1.2.2 (Povećanje potražnje za inovacijama u Litvi iskorištavanjem potencijala javne nabave) u okviru komponente 5. (Visoko obrazovanje, dosljedan okvir za poticanje istraživanja i inovacija te poduzeća s visokom dodanom vrijednošću) te ciljne vrijednosti 159. i 160. podmjere F.1.4.4. (Financijska pismenost budućih poreznih obveznika) u okviru komponente 6. (Učinkovit javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije). Na temelju toga Litva je zatražila da se izmijene te ključne etape i ciljne vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (20) Litva je objasnila da se šest mjera i podmjera više ne može (u potpunosti) ostvariti u početnom roku zbog kašnjenja u postupku nabave koja su izvan kontrole nacionalnih tijela. Ta su kašnjenja posljedica, na primjer, nepredviđenih prepreka u nabavi potrebnih materijala i nepredviđenih povećanja cijena energije u kombinaciji s nedostatkom lokalne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora ili nedostatka sudjelovanja na tržištu, što opravdava potrebu za izmjenom opsega postupka javne nabave. To se odnosi na ciljnu vrijednost 19. podmjere A.1.3.2. (Modernizacija centara stručnosti u klasteru zaraznih bolesti) u okviru komponente 1. (Otporan zdravstveni sustav spreman na promjene u budućnosti), ciljnu vrijednost 22. podmjere B.1.1.1. (Pripremni rad za razvoj odobalnih vjetroelektrana i povezane infrastrukture), ključnu etapu 30. mjere B.1.2. (Kretanje bez onečišćivanja okoliša), ciljnu vrijednost 52. podmjere B.1.3.3. (Promicanje ponude građevnih proizvoda i usluga kojima se ubrzava obnova zgrada) u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve), ključnu etapu 138. podmjere F.1.1.1. (Modernizacija sustava za upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru) u okviru komponente 6. (Učinkovit javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije) i ciljnu vrijednost 187. podmjere G.1.2.1. (Optimizacija i poboljšanje operativnih postupaka službe za zapošljavanje, uz osiguravanje sustavne usmjerenosti na klijente) u okviru komponente 7. (Više mogućnosti za aktivni doprinos nacionalnoj dobrobiti). Na temelju toga Litva je zatražila da se izmijene te ključne etape. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (21) Litva je objasnila da su predložene izmjene 24 mjere i podmjere očito bolja alternativa za provedbu projekta. Pronađeni su učinkovitiji načini provedbe istih mjera, što je dovelo do smanjenja troškova, skraćivanja rokova ili povećanja opsega i ambicioznosti mjera. To se odnosi na ključnu etapu 1. podmjere A.1.1.1. (Zakonodavni okvir kojim se uređuje organizacija, upravljanje i pružanje usluga hitne pomoći), opis podmjere A.1.1.11. (Digitalizacija zdravstvenog sektora) u okviru komponente 1. (Otporan zdravstveni sustav spreman na promjene u budućnosti), ciljne vrijednosti 31., 32. i 33. podmjere B.1.2.1. (Potpora javnom i poslovnom sektoru za kupnju čistih vozila), ciljnu vrijednost 36. podmjere B.1.2.2. (Potpora za kupnju vozila javnog prijevoza s nultom stopom emisija), ciljnu vrijednost 41. podmjere B.1.2.3. (Ugradnja infrastrukture za punjenje vozila/opskrbu alternativnim gorivom) odnosno ciljnu vrijednost 51. podmjere B.1.3.2. (Alati za olakšavanje koordinacije obnove zgrada i tehničke pomoći) u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve), ključne etape 59. i 60., ciljne vrijednosti 61., 62. i 63. podmjere C.1.1. (Transformacija upravljanja javnom informacijskom tehnologijom), ciljnu vrijednost 67. podmjere C.1.2. (Osiguranje učinkovitosti upravljanja podacima i otvorenih podataka), opis podmjere C.1.3. (Usluge usmjerene na korisnika), ključnu etapu 74. i ciljnu vrijednost 75. podmjere C.1.4.1. (Razvoj tehnoloških resursa na litavskom jeziku), ključnu etapu 76. i ciljnu vrijednost 77. podmjere C.1.4.2. (Digitalizacija i dostupnost kulturnih resursa) odnosno ciljnu vrijednost 82. podmjere C.1.4.5. (Centar izvrsnosti za IKT) u okviru komponente 3. (Digitalna transformacija za rast), opis mjere D.1.1. (Moderno opće obrazovanje – temelj za konkurentne kompetencije), ključnu etapu 99. podmjere D.1.1.4. (Jačanje kompetencija pedagoškog osoblja), ključnu etapu 115. podmjere D.1.4.2. (Ocjena kompetencija) u okviru komponente 4. (Kvalitetno i pristupačno cjeloživotno obrazovanje),

ciljnu vrijednost 131. podmjere E.1.2.3. (Poticanje razvoja ekosustava novoosnovanih poduzeća) u okviru komponente 5. (Visoko obrazovanje, dosljedan okvir za poticanje istraživanja i inovacija te poduzeća s visokom dodanom vrijednošću), opis mjere F.1.1. (Učinkovit javni sektor), ključnu etapu 139. podmjere F.1.1.2. (Uspostava centraliziranog sustava osposobljavanja za razvoj kompetencija u javnom sektoru), ključnu etapu 140. i ciljnu vrijednost 141. podmjere F.1.1.3. (Uspostava okvira za razvoj strateških kompetencija u javnom sektoru), ključne etape 148. i 149. podmjere F.1.3.1. (Poboljšanja proračunskog okvira), ključnu etapu 150. podmjere F.1.3.2. (Analize rashoda), ključnu etapu 154. podmjere F.1.3.5. (Konsolidacija nacionalnih razvojnih institucija) u okviru komponente 6. (Učinkovit javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije), ključnu etapu 164. mjere F.1.5. (Alati dostupni poduzećima za upravljanje rizikom od insolventnosti) u okviru komponente 6. (Učinkovit javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije) odnosno ključnu etapu 184. podmjere G.1.1.2. (Dodatne mjere za povećanje primjerenosti i održivosti socijalnih naknada) u okviru komponente 7. (Više mogućnosti za aktivni doprinos nacionalnoj dobrobiti). Na temelju toga Litva je zatražila da se izmijene te ključne etape i ciljne vrijednosti i da se izvrše te izmjene. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (22) Komisija smatra da razlozi koje je Litva navela opravdavaju ažuriranje na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241 i izmjenu na temelju članka 21. stavka 2. te uredbe.

Ispravak administrativnih pogrešaka

- (23) U tekstu Provedbene odluke Vijeća od 28. srpnja 2021. uočene su administrativne pogreške koje se odnose na devet ključnih etapa i ciljnih vrijednosti i 17 mjera i podmjera. Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. trebalo bi izmijeniti kako bi se ispravile te administrativne pogreške, koje ne odražavaju sadržaj plana za oporavak i otpornost podnesenog Komisiji 14. svibnja 2021., kako su ga dogovorile Komisija i Litva.

Te administrativne pogreške odnose se na ključnu etapu 2. podmjere A.1.1.2. (Razvoj digitalnog zdravstvenog sustava kojim se olakšava sekundarna uporaba zdravstvenih podataka), ključnu etapu 4. podmjere A.1.1.4. (Uspostava modela pružanja osnovnih usluga javnog zdravstva), ciljnu vrijednost 8. i ciljnu vrijednost 9. podmjere A.1.1.8. (Stvaranje reprezentativne zbirke referentnih podataka o genomu u okviru zdravstvenog projekta „Genome Europe”), mjeru A.1.2. (Pružanje usluga dugotrajne skrbi) i ključnu etapu 15. podmjere A.1.2.1. (Donošenje modela dugotrajne skrbi) u okviru komponente 1. (Otporan zdravstveni sustav spreman na promjene u budućnosti), podmjeru C.1.4.3. (Proizvodnja digitalnog obrazovnog sadržaja i resursa), podmjeru C.1.4.4 (Financijski instrumenti za osnivanje poduzeća i digitalne inovacije), podmjeru C.1.5.1. (Plan za 5G), podmjeru D.1.1.3. (Program milenijskih škola), podmjeru D.1.1.7. (Poboljšanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja), mjeru D.1.4. (Kompetencije za zelenu i digitalnu transformaciju stečene u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju), podmjeru D.1.4.1. (Nacionalna platforma za napredak u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) i podmjeru D.1.4.4. (Program mobilnosti) u okviru komponente 4. (Kvalitetno i pristupačno cjeloživotno obrazovanje), ciljnu vrijednost 123. podmjere E.1.1.2. (Poboljšanje učinkovitosti mreže visokog obrazovanja poboljšanjem misija sveučilišta i fakulteta) u okviru komponente 5. (Visoko obrazovanje, dosljedan okvir za poticanje istraživanja i inovacija te poduzeća s visokom dodanom vrijednošću), ključnu etapu 153. podmjeru F.1.3.4. (Promicanje javno-privatnih partnerstava), ključnu etapu 175. podmjere F.1.7.1. (Stvaranje rješenja koje omogućuje e-račune) u okviru komponente 6. (Učinkovit javni sektor i preduvjeti za oporavak nakon pandemije) i ključnu etapu 180. podmjere G.1.1.1. (Studija o programu minimalnog dohotka i povezanim promjenama zakonodavstva) u okviru komponente 7. (Više mogućnosti za aktivni doprinos nacionalnoj dobrobiti). Ti ispravci ne utječu na provedbu predmetnih mjera.

- (24) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje jednu reformu i tri ulaganja.
- (25) Tom reformom (H.1.3.) nastoji se poboljšati investicijsko okruženje za nositelje projekata u području obnovljivih izvora energije. Konkretno, reformom se nastoje pojednostavniti i ubrzati postupci izdavanja dozvola i drugi administrativni postupci, među ostalim smanjenjem broja potrebnih dozvola, skraćivanjem vremena potrebnog za njihovo dobivanje i reguliranjem hibridnih elektrana (H.1.3.1.). Osim toga, očekuje se da će reforma, na temelju analize različitih scenarija modeliranja i razvojem modela za transformaciju litavskog sektora električne energije, doprinijeti postizanju cilja potpune proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u Litvi. Nadalje, reformom se nastoji pružiti potpora pravnim subjektima, poljoprivrednicima, zajednicama obnovljive energije ili energetske zajednicama građana za kupnju i ugradnju kopnenih solarnih elektrana i vjetroelektrana, pri čemu se prednost daje vlastitoj potrošnji energije, poljoprivrednim i gospodarskim potrebama (H.1.3.2.). U okviru reforme djelotvorno se doprinosi ciljevima plana REPowerEU, utvrđenim u članku 21.c stavku 3. točkama (b) i (e) Uredbe (EU) 2021/241 s pomoću prijedloga o mjerama potrebnima za daljnji razvoj litavskog kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, prijedloga za postizanje cilja da se 100 % ukupne nacionalne potrošnje električne energije proizvodi iz obnovljivih izvora te pružanjem potpore za stvaranje dodatnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.
- (26) Poglavljem o planu REPowerEU povećavaju se sredstva za obnovu višestambenih zgrada, čime će se poboljšati njihova energetska učinkovitost i smanjiti troškovi grijanja za stanare. To u određenoj mjeri doprinosi smanjenju energetske siromaštva s kojim se često suočavaju skupine u nepovoljnom socioekonomskom položaju.

- (27) Nova ulaganja u okviru poglavlja o planu REPowerEU uključuju: (a) potporu za ubrzavanje obnove zgrada (H.1.1.), (b) potporu za kupnju čistih vozila na unutarnjim plovnim putovima (H.1.2.), (c) potporu u obliku zajma za povećanje kapaciteta proizvodnje iz obnovljivih izvora energije (H.3.1.). Prvo ulaganje (H.1.1.) sastoji se od dva elementa: (a) ažuriranje i ispitivanje u praksi paketa i standarda za obnovu zgrada (H.1.1.1.); te (b) potpora obnovi višestambenih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti (na razred A) (H.1.1.2.). Prvi element (H.1.1.1.) sastoji se od demonstracijskih projekata za zelenu obnovu u kojima se upotrebljavaju novi i industrijalizirani ugrađeni sustavi toplinske izolacije iz organskih sirovina te tehnologije informacijskog modeliranja zgrada kojima se kombiniraju svi građevinski procesi. U okviru drugog elementa (H.1.1.2.) potpora se pruža u obliku naknade u iznosu od prosječno najmanje 30 % troškova radova, naknade za zajmove s kamatnom stopom većom od 3 % i stopostotne naknade za troškove za tehničku pomoć, što uključuje troškove pripreme, administracije i održavanja nastale u okviru projekata. Drugim ulaganjem (H.1.2.) podupiru se kupnja i isporuka opreme potrebne za prijevoz unutarnjim plovnim putovima s nultom stopom emisija. Treće ulaganje (H.3.1.) sastoji se od potpore u obliku zajma poslovnim subjektima (uključujući javne subjekte koji se bave sličnim djelatnostima kao privatni subjekti) za ulaganja u projekte kojima se podupire stvaranje dodatnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarna energija i energija vjetra).

- (28) Očekuje se da će navedena ulaganja doprinijeti podupiranju ciljeva iz članka 21.c stavka 3. točaka (b), (c) i (e) Uredbe (EU) 2021/241 pružanjem potpore za prijevozna rješenja s nultom stopom emisija i potpore u obliku zajma za stvaranje dodatnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.
- (29) Komisija je ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, na temelju kriterija za ocjenjivanje iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (30) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj je mjeri (ocjena A) sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava i financijska sredstva koja su joj dodijeljena.

- (31) Komisija smatra da izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU pozitivno utječe na doprinos plana za oporavak i otpornost prvom stupu zelene tranzicije jer doprinos tog poglavlja zelenim ciljevima iznosi gotovo 100 %. Kad je riječ o drugim stupovima, vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost ne utječu na prethodnu ocjenu plana za oporavak i otpornost prema kojoj je on u velikoj mjeri sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju ili primjereno doprinosi šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241. Kad je riječ o stupu zelene tranzicije, izmijenjenim planom za oporavak i otpornost Litve koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU dodatno se svladavaju zeleni izazovi, posebno u okviru komponente 2. (Zelena transformacija Litve) i nove komponente 8. (Poglavlje o planu REPowerEU). Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost povećava se ambicioznost u vezi s nekim postojećim ulaganjima u okviru komponente 2., posebno u području prometa. Ta komponenta uključuje i novu reformu za promicanje zelenog financiranja u okviru Akcijskog plana za zeleno financiranje. Reforma uključuje i osnivanje Centra znanja i stručnosti u području zelenog financiranja. U okviru komponente 8. mjere koje se odnose na postupke izdavanja dozvola, uvođenje energije iz obnovljivih izvora, obnovu višestambenih zgrada i zelene pilot-projekte za obnovu zgrada te čisti prijevoz unutarnjim plovnim putovima doprinose postizanju klimatskih ciljeva Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti Unije do 2050.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Litvu

- (32) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Litvi, uključujući njihove fiskalne aspekte, ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (33) Konkretno, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir preporuke za Litvu koje je Vijeće službeno donijelo prije njegove dostave. Budući da se veličina plana za oporavak i otpornost povećala nakon dodatnog zahtjeva za zajam, u ukupnoj ocjeni uzimaju se u obzir sve strukturne preporuke za 2022. i 2023.
- (34) Nakon što je ocijenila napredak u provedbi svih relevantnih preporuka za Litvu u trenutku dostave izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, Komisija je zaključila da je preporuka o konsolidaciji provedbenih agencija za istraživanje i inovacije (preporuka 3.8. iz 2019.) u potpunosti provedena. Ostvaren je znatan napredak u pogledu preporuka o ublažavanju posljedica krize na zapošljavanje (preporuka 2.1. iz 2020.), o povećanju ulaganja radi poticanja potencijala za rast (preporuka 1.3. iz 2021.), o povećanju javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetske sigurnost (preporuka 1.2. iz 2022.) te osiguravanju dostatnog kapaciteta energetske interkonekcije (preporuka 4.5. iz 2022.).

- (35) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela gospodarskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Litvi u okviru europskog semestra. Premda se u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost predlažu neke promjene sadržaja postojećih mjera, to ne utječe na prethodnu ocjenu obuhvata znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Litvu iz 2019. i 2020.
- (36) Glavnim mjerama iz izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, doprinosi se jačanju ambicioznosti plana za oporavak i otpornost u pogledu preporuke 4. iz 2022. da se smanji ukupna ovisnost o fosilnim gorivima ubrzavanjem uvođenja obnovljivih izvora energije, povećanjem energetske učinkovitosti i dekarbonizacijom industrije, prometa i zgrada te osiguravanjem dostatnog kapaciteta energetske interkonekcije te u pogledu preporuke 4. iz 2023. da se dodatno smanji ovisnost o fosilnim gorivima i uvezenoj energiji ubrzavanjem uvođenja obnovljivih izvora energije te pojačaju napor na razini politika usmjereni na pružanje i stjecanje vještina potrebnih za zelenu tranziciju.

- (37) Novim ulaganjima i reformama posebno se nastoje svladati glavni izazovi povezani sa smanjenjem ovisnosti o fosilnim gorivima i promicanjem korištenja obnovljivih izvora energije. Ulaganje u financijski instrument čiji je cilj povećanje kapaciteta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora trebalo bi doprinijeti stvaranju dostatnog kapaciteta energetske interkonekcija putem povećanja proizvodnje električne energije u zemlji. Zakonodavne izmjene predložene u reformi iz poglavlja o planu REPowerEU kojom se nastoje pojednostavniti i ubrzati postupci izdavanja dozvola i drugi administrativni postupci, među ostalim smanjenjem broja potrebnih dozvola, skraćivanjem vremena potrebnog za njihovo dobivanje i reguliranjem hibridnih elektrana, trebale bi doprinijeti osiguravanju dostatnog kapaciteta mreže i pristupa. Nadalje, pojačana ulaganja u potporu obnovi višestambenih zgrada znatno će doprinijeti povećanju energetske učinkovitosti i dekarbonizaciji zgrada, čime će se u određenoj mjeri doprinijeti i smanjenju energetske siromaštva. Naposljetku, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje ulaganje u čistu mobilnost usmjereno na kupnju čistih vozila na unutarnjim plovnim putovima za koje se očekuje da će doprinijeti dekarbonizaciji prometa.

- (38) Osim poglavlja o planu REPowerEU izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje i nekoliko novih reformi čiji je cilj u određenoj mjeri provesti nekoliko preporuka iz 2022. i 2023. Prvo, kad je riječ o preporuci o povećanju kvalitete i poboljšanju planiranja i pružanja socijalnih usluga, plan za oporavak i otpornost uključuje reformu usmjerenu na poboljšanje kvalitete, integracije i personalizacije službe za socijalnu skrb i službe za zapošljavanje. Drugo, kad je riječ o prvoj preporuci iz 2022. da se potakne javna nabava koja se temelji na suradnji na razini središnje vlasti i općinskoj razini, plan za oporavak i otpornost uključuje reformu usmjerenu na proširenje popisa proizvoda koji bi se mogli kupiti preko središnje organizacije za nabavu i pripremu plana za centralizaciju javne nabave zdravstvenih ustanova i agencija.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (39) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i gospodarsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Litve, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, zbog čega jačaju gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.

- (40) Početnom ocjenom plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi utvrđeno je da se očekuje da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i gospodarsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Litve, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, zbog čega jačaju gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.
- (41) Stilizirane simulacije službi Komisije pokazuju da će, u usporedbi s osnovnim scenarijem iz izvornog plana za oporavak i otpornost, nove intervencije koje se financiraju zajmom u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost rezultirati povećanjem BDP-a u razdoblju 2024.–2027. od prosječno 0,4 %, neovisno o pozitivnom učinku koji bi mogle imati uključene strukturne reforme ili druge nove mjere financirane bespovratnim sredstvima. Ti su učinci bili uključeni u projekcije Litve i, prema informacijama iz litavskog zahtjeva za izmjenu, nove intervencije uključene u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dovest će do povećanja BDP-a u razdoblju 2023.–2027. od prosječno 0,97 % ili 492,5 milijuna EUR godišnje. U projekcijama Litve za razdoblje 2023.–2027. najavljuje se i skroman pozitivan socijalni učinak novih mjera uključenih u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost (stopa zaposlenosti trebala bi se povećati za 0,32 %) i blago negativan fiskalni učinak (učinak na proračunski saldo opće države procijenjen je na –0,27 % BDP-a).

- (42) Nove reforme i ulaganja iz izmijenjenog plana za oporavak i otpornost doprinose ubrzanju zelene tranzicije i energetske neovisnosti i očekuje se da će to pozitivno utjecati na potencijal rasta Litve te na njezinu gospodarsku i institucionalnu otpornost. Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU uvodi se financijski instrument u okviru ulaganja 2. iz komponente E.2. kojim se poduzećima daju zajmovi za stjecanje i razvoj zelenih tehnologija i tehnologija visoke dodane vrijednosti za industrijski razvoj. Očekuje se da će ta mjera prvenstveno biti usmjerena na mala i srednja poduzeća i veća poduzeća iz sektora u kojima je teže doći do financijske potpore tradicionalnih financijskih institucija, pa bi se njome trebala mobilizirati potrebna sredstva i ojačati proizvodni kapacitet litavske industrije.
- (43) Kad je riječ o socijalnom učinku izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, glavna reforma usmjerena na socijalne usluge je reforma 1. iz komponente G.3. namijenjena poboljšanju kvalitete službe za socijalnu skrb i službe za zapošljavanje. Očekuje se da će reforma, čiji je cilj smanjiti rascjepkanost planiranja i pružanja takvih usluga, otkloniti nedostatke postojećeg sustava socijalne zaštite. Očekuje se da će se reformom općenito pojačati socijalni učinak plana za oporavak i otpornost i povećati njegov doprinos socijalnoj koheziji.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (44) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u taj plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (45) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU ocjenjuje se usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu” prema metodologiji iz tehničkih smjernica iz Obavijesti Komisije naslovljene „Tehničke smjernice za primjenu načela „ne nanosi bitnu štetu” u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost”¹. Ocjena se provodi sustavno za svaku izmijenjenu reformu i ulaganje u skladu s pristupom u dva koraka. Zaključak je ocjene da ni za jednu izmijenjenu mjeru ne postoji rizik od bitne štete ili se, ako je rizik utvrđen, provodi detaljnija ocjena, kojom se dokazuje nepostojanje bitne štete. Litva je izvijestila o detaljnoj ocjeni novih mjera, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU. Nijedna mjera iz poglavlja o planu REPowerEU nije zahtijevala odstupanje od načela „ne nanosi bitnu štetu”. Prema potrebi, zahtjevi za ocjenu usklađenosti s načelom „ne nanosi bitnu štetu” strukturno su ugrađeni u mjeru i navedeni u ključnoj etapi ili ciljnoj vrijednosti te mjere. Na temelju dostavljenih informacija može se zaključiti da nijedna mjera ne bi trebala nanijeti bitnu štetu okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.

Doprinos ciljevima plana REPowerEU

- (46) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (da) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.12. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se poglavljem o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije ili potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.

¹ SL L 58, 18.2.2021., str. 1

- (47) Očekuje se da će se cilj povećanja energetske učinkovitosti zgrada i kritične energetske infrastrukture, dekarbonizacije industrije, povećanja proizvodnje i upotrebe održivog biometana i vodika iz obnovljivih ili nefosilnih izvora te povećanja udjela i ubrzavanja uvođenja energije iz obnovljivih izvora utvrđen u članku 21.c stavku 3. točki (b) Uredbe (EU) 2021/241 ostvariti reformom H.1.3.1. kojom se nastoje pojednostavniti i ubrzati postupci izdavanja dozvola i drugi administrativni postupci, među ostalim smanjenjem broja potrebnih dozvola, skraćivanjem vremena potrebnog za njihovo dobivanje i reguliranjem hibridnih elektrana, što će ubrzati uvođenje obnovljivih izvora energije. Nadalje, reformom H.1.3.2. nastoji se pružiti potpora pravnim subjektima, poljoprivrednicima, zajednicama obnovljive energije ili energetskim zajednicama građana za kupnju i postavljanje kopnenih solarnih elektrana i vjetroelektrana, pri čemu se prednost daje vlastitoj potrošnji energije te poljoprivrednim ili gospodarskim potrebama, što će također ubrzati uvođenje obnovljivih izvora energije. Osim toga, poglavlje o planu REPowerEU sadržava ulaganje (H.3.1.) kojim se pruža potpora u obliku zajma poslovnim subjektima (uključujući javne subjekte koji se bave sličnim djelatnostima kao privatni subjekti) za ulaganje u projekte kojima se podupire stvaranje dodatnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarna energija i energija vjetra), čime se ubrzava uvođenje obnovljivih izvora energije. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava i ulaganje (H.1.1.) čiji je cilj ubrzati proces obnove zgrada ažuriranjem i ispitivanjem u praksi paketa i standarda za obnovu zgrada te podupirati obnovu zgrada, što će povećati energetske učinkovitost zgrada.

- (48) Očekuje se da će se cilj koji se odnosi na energetska siromaštvo utvrđen u članku 21.c stavku 3. točki (c) Uredbe (EU) 2021/241 ostvariti mjerom kojom se pruža potpora za obnovu višestambenih zgrada, što će povećati energetska učinkovitost zgrada i smanjiti troškove grijanja za stanare. To u određenoj mjeri doprinosi smanjenju energetskog siromaštva s kojim se često suočavaju skupine u nepovoljnom socioekonomskom položaju.
- (49) Cilj iz članka 21.c stavka 3. točke (e) Uredbe (EU) 2021/241 koji se odnosi na rješavanje pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije, podupiranje skladištenja električne energije i ubrzavanje integracije obnovljivih izvora energije te podupiranje prometa s nultom stopom emisija i njegove infrastrukture, uključujući željeznice, trebao bi se ostvariti reformom H.1.3.1., za koju se očekuje da će doprinijeti postizanju cilja da se 100 % električne energije u Litvi proizvodi iz obnovljivih izvora na temelju analize različitih scenarija modeliranja i razvojem modela za transformaciju litavskog sektora električne energije, što će doprinijeti rješavanju pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije. Osim toga, poglavlje o planu REPowerEU sadržava ulaganje (H.1.2.) kojim bi se trebao smanjiti cestovni prijevoz robe poticanjem alternativnih mogućnosti čistijeg prijevoza robe i drugih vrsta tereta vodnim putovima, čime se podupire promet s nultom stopom emisija i povezana infrastruktura.
- (50) Mjere u okviru plana REPowerEU usmjerene su na smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje udjela obnovljivih izvora energije. Njima se jačaju i mjere iz izvornog plana za oporavak i otpornost koje se odnose na energetska učinkovitost i obnovu zgrada i očekuje se da će doprinijeti povećanom uvođenju obnovljivih izvora energije i smanjenju potražnje za energijom.

- (51) Očekuje se da će reforma iz poglavlja o planu REPowerEU kojom se nastoje pojednostavniti administrativni zahtjevi za uvođenje novih kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora povećati energetske sigurnost Litve izmjenama Zakona o električnoj energiji i Zakona o energiji iz obnovljivih izvora. Najvažnije izmjene su definicija i regulacija hibridnih elektrana, pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola za uvođenje obnovljivih izvora energije te skraćivanje vremena potrebnog za njihovo dobivanje. Očekuje se da će se reformom sustava izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora smanjiti administrativne prepreke i doprinijeti smanjenju ovisnosti Litve o fosilnim gorivima.
- (52) Osim toga, mjere iz poglavlja o planu REPowerEU u skladu su s nastojanjima iz izvornog plana za oporavak i otpornost Litve da se promiče dekarbonizacija gospodarstva povećanim uvođenjem kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora, proces obnove zgrada i dekarbonizacija prometnog sektora.
- (53) Kapacitet i fleksibilnost elektroenergetske mreže usko su grlo za integraciju obnovljivih izvora energije i povećanje učinkovitosti, pouzdanosti i sigurnosti opskrbe električnom energijom. Stoga se očekuje da će ulaganja u izgradnju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na kopnu i pojedinačnih postrojenja za skladištenje iz litavskog poglavlja o planu REPowerEU učiniti mrežu znatno prikladnijom za integraciju obnovljivih izvora energije i opskrbu pouzdanom, fleksibilnom i brzom energijom.
- (54) S obzirom na sva prethodno navedena razmatranja, očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u velikoj mjeri doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije ili potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.

Mjere s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom

- (55) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (db) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.13. iz Priloga V. toj uredbi poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere za koje se očekuje da će u velikoj mjeri (ocjena A) imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.
- (56) Poglavlje o planu REPowerEU doprinosi smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjenju potražnje za energijom. Konkretno, većina mjera uključenih u poglavlje o planu REPowerEU ima višedržavnu ili prekograničnu dimenziju ili učinak. Potporom ulaganjima u povećanje kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i popratnom studijom o 100 %-tnom prelasku litavskog elektroenergetskog sustava na obnovljivu energiju u konačnici će se smanjiti ovisnost o uvozu električne energije i ovisnost o fosilnim gorivima. Očekuje se da će se tim mjerama smanjiti i ovisnost o fosilnim gorivima prometnog sektora Litve. Trebalo bi pružiti potporu ulaganjima u uspostavu potrebne infrastrukture za čisti prijevoz teškog tereta unutarnjim plovnim putovima, za koja se očekuje da će doprinijeti smanjenju zagušenja prometa i smanjenju potražnje za uvoznim fosilnim gorivima. Osim toga, trebalo bi pružiti potporu ulaganjima u obnovu višestambenih zgrada, čime bi se poboljšala energetska učinkovitost litavskog stambenog sektora. Očekuje se da će se time smanjiti potražnja za energijom u takvim zgradama, a time i ovisnost o fosilnim gorivima.
- (57) Procijenjeni troškovi mjera s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom uključenih u poglavlje o planu REPowerEU čine 100 % procijenjenih ukupnih troškova poglavlja o planu REPowerEU, što opravdava ocjenu da se za mjere uključene u poglavlje o planu REPowerEU očekuje da će u velikoj mjeri imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (58) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore klimatskim cijevima otpada 40 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost i 99 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2021/241. U skladu s člankom 17. te uredbe izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan 2021.–2030.
- (59) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava reforme i ulaganja za koje se očekuje da će znatno doprinijeti zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, što je u skladu s preporukom upućenom Litvi te postizanjem klimatskog cilja Unije do 2030. i klimatske neutralnosti do 2050. Na primjer, u okviru mjera za okoliš i prilagodbu klimatskim promjenama predviđenih u planu za oporavak i otpornost financirat će se smanjenje emisija stakleničkih plinova iz tresetišta, održivi promet i učinkovitost resursa. Osim mjera iz izvornog plana za oporavak i otpornost, mjere iz litavskog poglavlja o planu REPowerEU usmjerene su na brže uvođenje obnovljivih izvora energije, povećanje energetske učinkovitosti i održivosti prometa te opći prelazak na energetske neovisnost. Očekuje se da će te mjere imati trajan učinak jer će ubrzati postupno ukidanje fosilnih goriva i izgradnju održivog sustava obnovljive energije u Litvi.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (60) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri (ocjena A) doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore digitalnim cijevima otpada iznos koji čini 23 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, uključujući zajmove, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VII. Uredbi (EU) 2021/241.
- (61) Pozitivna ocjena doprinosa digitalnoj tranziciji iz Provedbene odluke Vijeća od 28. srpnja 2021. ostaje nepromijenjena. Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje pojačane mjere za povećanje kapaciteta države u području kibernetičke sigurnosti. To uključuje donošenje nacionalnog programa razvoja kibernetičke sigurnosti, uspostavu sustava za praćenje kibernetičke sigurnosti i jačanje kapaciteta za istraživanje kibernetičkog kriminala. Te su mjere dopunjene ulaganjem u povećanje razine obrazovanja u području kibernetičke sigurnosti osoblja zaposlenog u javnom sektoru. Sve druge mjere povezane s digitalnom tranzicijom ostaju nepromijenjene u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost.

Trajan učinak

- (62) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Litvu.
- (63) Početnom ocjenom plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi utvrđeno je da se očekivalo da će plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Litvu.
- (64) Očekuje se da će nova ulaganja uvedena u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU imati dugotrajan učinak na Litvu jer će se njima svladati strukturni izazovi utvrđeni u preporukama upućenima toj zemlji. Ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU usmjerena su na izgradnju dodatnih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada i podupiranje kupnje prijevoznih sredstava s nultom neto stopom emisija. Očekuje se da će te mjere imati trajan pozitivan učinak na zelenu tranziciju Litve zbog poboljšanja dugoročne energetske sigurnosti i cjenovne pristupačnosti energije.

- (65) Očekuje se da će nove reforme uvedene u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU imati dugotrajan učinak na Litvu jer će se njima svladati strukturni izazovi utvrđeni u preporukama upućenima toj zemlji. Očekuje se da će dodatne reforme u području energije iz obnovljivih izvora kojima se dopušta zeleno financiranje imati trajan učinak na zelenu tranziciju Litve jer će olakšati i ubrzati uspostavu povezanih proizvodnih kapaciteta. Nadalje, očekuje se da će reforma socijalnih usluga doprinijeti povećanju kvalitete i personalizacije socijalnih usluga u zemlji.

Praćenje i provedba

- (66) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.
- (67) U izvornom planu za oporavak i otpornost predloženi su prikladni aranžmani za djelotvorno praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.

- (68) Vrsta i opseg izmjena plana za oporavak i otpornost Litve ne utječu na prethodnu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost. Cjelokupnim organizacijskim aranžmanima za ocjenu primjerenosti provedbe plana za oporavak i otpornost osigurava se pravilno praćenje napretka, a izvješćivanje se nije mijenjalo. Ključne etape i ciljne vrijednosti izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU omogućuju odgovarajuće praćenje provedbe plana za oporavak i otpornost. Svaka nova reforma i ulaganje uvedeno u okviru poglavlja o planu REPowerEU uključuje barem jednu ciljnu vrijednost ili ključnu etapu koja sadržava glavne elemente mjere i omogućuje ocjenu ostvarenja njezinih ciljeva. Ključne etape i ciljne vrijednosti jasne su i realistične, a predloženi pokazatelji provedbe ključnih etapa i ciljnih vrijednosti i dalje su relevantni, prihvatljivi i pouzdani.

Troškovi

- (69) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (70) U izvornoj ocjeni plana za oporavak i otpornost utvrđeno je da je Litva dostavila procijenjene troškove za svako ulaganje uključeno u plan za oporavak i otpornost, s općenito detaljnom i dobro obrazloženom raščlambom troškova. Obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost koje je dostavila Litva donekle je razumno i uvjerljivo, u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

- (71) Litva je dostavila pojedinačne procijenjene troškove za sve nove mjere koje podrazumijevaju trošak u planu za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU te pojedinačna obrazloženja za sve mjere čije su izmjene dovele do promjene procjena troškova ili povezane ciljne vrijednosti. Informacije o troškovima koje je dostavila Litva uglavnom su dovoljno detaljne i potkrijepljene. Procjene i pretpostavke o troškovima Litva je dostavila s pomoću standardnog predloška tablice, koja je namijenjena sažimanju glavnih informacija i dokaza o troškovima, uključujući metodu na kojoj se temelje izračuni troškova. Za većinu novih mjera dostavila je i dodatne dokumente i materijale kako bi pojasnila procjene troškova i dostavila podatke o troškovima te referentne vrijednosti za usporediva ulaganja provedena u prošlosti ili u drugim zemljama. Ti dokumenti uključuju opise i objašnjenja glavnih uzroka i promjena troškova izmijenjenih mjera i njihove razmjernosti. Ocjena procijenjenih troškova i popratnih dokumenata pokazuje da je većina troškova novih mjera dobro opravdana, razumna i uvjerljiva. Nadalje, promjene procjena troškova izmijenjenih mjera dovoljno su opravdane i razmjerne. Konačno, procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjeran očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (72) Litva je dostavila dovoljno informacija i dokaza da se troškovi svih novih mjera i mjera u okviru plana REPowerEU neće istodobno financirati iz drugih izvora koje financira Unija. Obveza uvođenja zaštitnih mjera kojima se nastoji spriječiti dvostruko financiranje i dalje vrijedi te nije izmijenjena izmjenom plana za oporavak i otpornost.

- (73) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguranje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (74) U ocjeni izvornog plana za oporavak i otpornost, u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi, utvrđeno je da su predloženi aranžmani primjereni (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.).

- (75) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje ažurirani okvir za reviziju i kontrolu. Osim odgovornosti povjerenih upravljačkim tijelima, predloženim izmjenama litavskog sustava upravljanja i unutarnje kontrole uloga koordinacijskog tijela dodjeljuje se središnjoj agenciji za upravljanje projektima, uz Ministarstvo financija. Nadalje, izmijenjenim planom za oporavak i otpornost Litve predviđa se upotreba postojećih nacionalnih informacijskih sustava za pohranu podataka iz članka 22. stavka 2. točke (d) podtočke iii. Uredbe (EU) 2021/241 dok sustav INVESTIS ne postane u potpunosti operativan. INVESTIS je jedinstveni informacijski sustav namijenjen upravljanju planom za oporavak i otpornost i drugim fondovima EU-a u razdoblju 2021.–2027. Vrsta i opseg tih izmjena ne utječu na izvornu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost.

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (76) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.

- (77) Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU mijenja se sedam postojećih komponenti i kao dodatna komponenta dodaje poglavlje o planu REPowerEU (komponenta 8.). Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost i dalje se svladavaju dugotrajni strukturni izazovi i povećava otpornost litavskog gospodarstva. Predloženim izmjenama ne mijenja se opća koherentnost plana za oporavak i otpornost s obzirom na to da se komponente sastoje od usklađenih paketa reformi i ulaganja koji se međusobno jačaju i nadopunjuju. Plan za oporavak i otpornost dodatno je obogaćen mjerama potpore zelenoj tranziciji i novim poglavljem o planu REPowerEU. Nadalje, dodatnim ulaganjima u kibernetičku sigurnost pospješit će se digitalna tranzicija jer će se osigurati učinkovitost upravljanja podacima i poboljšati litavski kapaciteti u području kibernetičke sigurnosti.

Drugi kriteriji za ocjenjivanje

- (78) Komisija smatra da izmjene koje je predložila Litva ne utječu na pozitivnu ocjenu plana za oporavak i otpornost iznesenu u Provedbenoj odluci Vijeća od 28. srpnja 2021. u pogledu relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti i koherentnosti plana, u skladu s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u članku 19. stavku 3. točki (j) Uredbe (EU) 2021/241.

Postupak savjetovanja

- (79) Litva je održala ciljana savjetovanja s relevantnim dionicima u vezi s pripremom izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. U savjetovanjima su sudjelovali socijalni i gospodarski partneri na lokalnoj i regionalnoj razini. Ministarstva su se savještovala s partnerima u svojim područjima i izdvojila aktivnosti koje izravno doprinose postizanju ciljeva plana REPowerEU. Dionici s kojima je provedeno savjetovanje naglasili su važnost jačanja ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i energetske neovisnost. Osim toga, Ministarstvo financija pokrenulo je 7. prosinca 2022. jednomjesečno savjetovanje otvoreno za širu javnost. Javnost je o predloženim izmjenama prethodno obaviještena u nekoliko priopćenja za medije objavljenih na internetskim stranicama Ministarstva financija i na konferenciji za medije na kojoj su na dan pokretanja savjetovanja sudjelovali ministri financija i energetike. Nadalje, javnost je pozvana da izrazi svoja stajališta na profilu Ministarstva financija na društvenim mrežama. U okviru javnih savjetovanja litavska vlada primila je samo jedan prijedlog o mogućem razvoju obrazovnog sektora. Kako bi se osiguralo da relevantni akteri preuzmu odgovornost ključno je da se u provedbu ulaganja i reformi iz izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji sadržava poglavlje o planu REPowerEU, uključe sva relevantna lokalna tijela i dionici, uključujući socijalne partnere.

Pozitivna ocjena

- (80) Nakon Komisijine pozitivne ocjene izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i zaključka da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, ovom se Odlukom utvrđuju reforme i projekti ulaganja koji su potrebni za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelji, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u obliku bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma.

Financijski doprinos

- (81) Procijenjeni ukupni troškovi izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Litve, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, iznose 3 849 237 823 EUR. Budući da je iznos procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost veći od ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Litvu, financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/241 dodijeljen za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Litve, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa raspoloživog za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Litve, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Taj je iznos 2 099 135 822 EUR.

- (82) U skladu s člankom 21.a stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 Litva je 30. lipnja 2023. podnijela zahtjev za udio u prihodu iz članka 21.a stavka 1. te uredbe, koji se raspodjeljuje među državama članicama na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga IV.a tog uredbi. Procijenjeni ukupni troškovi reforma i ulaganja kojima se nastoji doprinijeti ciljevima utvrđenim u članku 21.c stavku 3. točkama od (b) do (f) Uredbe (EU) 2021/241 uključenih u poglavlje o planu REPowerEU iznose 198 429 642 EUR. Budući da je taj iznos veći od udjela koji je na raspolaganju za dodjelu Litvi, dodatna bespovratna financijska potpora raspoloživa za Litvu trebala bi biti jednaka udjelu koji je na raspolaganju za dodjelu. Taj je iznos 193 729 642 EUR.
- (83) Osim toga, u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća¹ Litva je 1. ožujka 2023. podnijela obrazloženi zahtjev za prijenos dijela svojih preostalih privremeno dodijeljenih sredstava, u iznosu od 4 700 000 EUR, iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241 („Mehanizam”). Taj bi iznos trebalo staviti na raspolaganje za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU kao dodatnu bespovratnu financijsku potporu.
- (84) Ukupan financijski doprinos dostupan Litvi trebao bi iznositi 2 297 565 464 EUR.

¹ Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).

Zajam

- (85) Osim toga, Litva je radi potpore dodatnim reformama i ulaganjima zatražila potporu u obliku zajma u ukupnom iznosu od 1 551 672 358 EUR, od čega je 549 130 737 EUR namijenjeno za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU, a 1 002 541 621 EUR za potporu drugim reformama i ulaganjima iz plana za oporavak i otpornost. Maksimalni opseg zajma koji je zatražila Litva iznosi manje od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama. Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost veći je od ukupnog iznosa financijskog doprinosa koji je na raspolaganju Litvi, uključujući poglavlje o planu REPowerEU i ažurirani maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu, prihode od sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ te sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

Pretfinanciranje plana REPowerEU

- (86) Litva je za provedbu svojeg poglavlja o planu REPowerEU zatražila sljedeća financijska sredstva: prijenos 4 700 000 EUR iz privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu i 193 729 642 EUR iz prihoda od sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, 549 130 737 EUR u obliku zajma.

¹ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (87) Za te je iznose, na temelju članka 21.d Uredbe (EU) 2021/241, Litva 30. lipnja 2023. zatražila pretfinanciranje u iznosu od 20 % zatraženih sredstava. Ovisno o raspoloživim sredstvima, taj iznos pretfinanciranja Litvi bi trebalo staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu sporazuma koje će Komisija i Litva sklopiti na temelju članka 23. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/241 i na temelju članka 15. stavka 2. te uredbe.
- (88) Provedbenu odluku Vijeća od 28. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Litve trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Radi jasnoće Prilog toj provedbenoj odluci trebalo bi u potpunosti zamijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka Vijeća od 28. srpnja 2021. o odobrenju procjene plana za oporavak i otpornost Litve mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Litve na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti i dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s isplatom zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.”;

2. u članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Unija Litvi stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 2 297 565 464 EUR^{*}. Tim je doprinosom obuhvaćeno sljedeće:

- (a) iznos od 2 091 774 090 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022.;
- (b) iznos od 7 361 732 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.;
- (c) iznos od 193 729 642 EUR^{**}, u skladu s člankom 21.a stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, isključivo za reforme i ulaganja kojima se nastoji doprinijeti ciljevima utvrđenim u članku 21.c stavku 3. točkama od (b) do (f) te uredbe;
- (d) iznos od 4 700 000 EUR, prenesen u Mehanizam iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

2. Komisija Litvi stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 289 145 365 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/241.

Iznos od 39 685 928 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

-
- * Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Litve u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.
- ** Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Litve u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu IV.a toj uredbi. ”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.a

Potpora u obliku zajma

1. Unija Litvi stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 1 551 672 358 EUR.
2. Potporu u obliku zajma iz stavka 1. Komisija Litvi stavlja na raspolaganje u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci.

Iznos od 109 826 147 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

3. Pretfinanciranje iz stavka 2. isplaćuje se ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 („sporazum o zajmu”). Iznos pretfinanciranja poravnava se proporcionalnim smanjenjem iznosa obroka za isplatu.

4. Isplata obroka u skladu sa sporazumom o zajmu ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, da je Litva u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti obuhvaćene zajmom i utvrđene u vezi s provedbom izmijenjenog plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Kako bi ispunila uvjete za plaćanje, Litva mora ostvariti dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti najkasnije do 31. kolovoza 2026.”;

4. Prilog se zamjenjuje tekstem koji se nalazi u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Adresat

Ova je Odluka upućena Republici Litvi.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
